

Geachte aandeelhouders,

Graag informeer ik u, zoals onder andere toegezegd tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 april jl., over de lopende gesprekken met het Rijk over de financieringsuitdaging van de netwerkbedrijven en meer specifiek over de brief die vandaag door de minister voor Klimaat en Energie en de minister van Financiën over dit onderwerp naar de Tweede Kamer is gestuurd (zie bijlage).

De financieringsuitdaging van de netwerkbedrijven

De klimaatdoelen zijn het afgelopen jaar, zowel op Europees als nationaal niveau, verder aangescherpt en de energietransitie versnelt. Dit geldt niet alleen voor duurzame energieproductie, maar ook voor de afhankelijkheid van elektriciteit. De vraag naar elektriciteit groeit explosief, mede als gevolg van het snelle en krachtige herstel van de economie, de woningbouwopgave en de verduurzaming van mobiliteit en de industrie.

De omschakeling naar een duurzame energievoorziening moet in 2050 voltooid zijn. Daarbij is de doelstelling van 55% CO₂-reductie in 2030 een grote uitdaging. De kanteling naar een duurzaam en decentraal energiesysteem - dat maatschappelijke en economische ontwikkeling ondersteunt - vergt een grootschalig verbouwing en uitbreiding van de energie-infrastructuur in Nederland. Hiervoor zijn grote investeringen nodig. Tot 2030 investeren Liander, Stedin, Enexis naar verwachting samen circa € 30 miljard in uitbreidingen en verzwaring van het net. Tot 2050 loopt dat bedrag, inclusief Tennet, op tot meer dan € 100 miljard¹.

Deze substantiële investeringsvraag leidt tot knelpunten ten aanzien van financierbaarheid. Om de netinvesteringen ten behoeve van onder meer de energietransitie, de groeiende woningbouwopgave en economische ontwikkeling te kunnen blijven financieren, is versterking van het eigen vermogen van de netwerkbedrijven nodig. In de bijgevoegde Kamerbrief is deze behoefte geconcretiseerd naar een behoefte van € 4,5 miljard tot en met 2027. Hier maakt de aan de aandeelhouders gecommuniceerde kapitaalbehoefte van €1,8 miljard onderdeel van uit. Zonder extra kapitaal komen credit ratings onder druk te staan, wordt het steeds moeilijker om tegen maatschappelijk verantwoorde kosten te kunnen lenen, kunnen beperkingen in toegang tot de kapitaalmarkten ontstaan en kan, in het uiterste geval, een situatie ontstaan waarin investeringen uitgesteld moeten worden.

Zoals in 2021 is aangegeven rond de uitgifte van cumulatief preferente aandelen en in het voorbereidingstraject daarnaartoe, werken we al enige tijd via een drietal sporen aan het financieringsvraagstuk, waarbij uiteindelijk alle drie de sporen nodig zijn om tot een structurele oplossing te komen:

- *Wendbaar, slagvaardig en kosteneffectief opereren:* Stedin werkt continue aan het verder verlagen van de kosten en het verder verhogen van de productiviteit. Daarvoor is Stedin al vergevorderd in het implementeren van een besparingsprogramma dat de kosten met structureel € 180 miljoen per jaar verlaagt. Dit is ook een vereiste die in de Kamerbrief

¹ Het bedrag van €100 mrd is afkomstig de PwC studie 'De energietransitie en de financiële impact voor netbeheerder' uit 2021.

wordt neergelegd door van de bedrijven te vragen hun financieringsmix te optimaliseren en doelmatiger te opereren. Zoals u eerder is bericht zijn hiermee de grenzen in zicht van wat Stedin zelf kan doen om haar bedrijfsvoering zelfstandig zo efficiënt mogelijk te maken. Verdere efficiëntie door samenwerking met andere netwerkbedrijven behoeft nader onderzoek. Daarnaast blijven wij in gesprek met het Rijk om de verwachtingen van het Rijk hieromtrent beter te kunnen duiden en over de mogelijkheden die het Rijk ziet voor verdere optimalisatie.

- *Uitbreiding en versterking gemeentelijke en provinciale aandeelhouders:* nadat in 2019 het verkoopresultaat van € 251 miljoen gerelateerd aan de verkoop van Joulz grotendeels in de onderneming is achtergelaten heeft Stedin in 2021 voor 200 miljoen euro eigen vermogen opgehaald bij haar aandeelhouders in de vorm van preferente aandelen. Dat was de maximale financiële ruimte die de toenmalige aandeelhouders op dat moment konden bijdragen. In lijn met de besluitvorming van de aandeelhoudersvergadering van 16 februari 2022 wordt voor de invulling van de huidige kapitaalbehoefte in eerste aanleg onderzocht of naast het Rijk, tevens niet aandeelhoudende provincies en gemeenten uit het verzorgingsgebied bereid zijn het kapitaal van Stedin te versterken. Stedin en de AHC trekken hierin gezamenlijk op en hebben alle gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied aangesproken die nog geen aandeelhouder zijn. Vanuit de argumentatie dat alle overheden in dit gebied gezamenlijk belang hebben bij een goede energie-infrastructuur wordt een beroep op hen gedaan aandeelhouder te worden van Stedin en zo bij te dragen aan de financieringsuitdaging waar Stedin voor staat. In de meest recente informatiebijeenkomst van 28 juni 2022 heeft u hier meer toelichting over ontvangen.
- *Versterking van de kapitaalbasis door het Rijk:* hier wordt momenteel door de drie grote regionale netwerkbedrijven en hun aandeelhouders over gesproken met de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Financiën. Separaat vinden er tevens gesprekken met de ACM plaats over de toekomst van de tariefregulering. Het wegnemen van de bestaande imperfecties in het bestaande methodebesluit voor elektriciteit kan namelijk een significantie impact hebben op de financieringsbehoefte van de netwerkbedrijven.

Zoals bekend, hebben de aandeelhouders in de gesprekken met het Rijk een zelfstandige en actieve rol en laten zich bijstaan door Coda Capital, Rothschild & Co en Loyens Loeff. In de stuurgroep nemen leden van de AHC en ondergetekende deel aan de gesprekken met het Rijk. Via diverse overleggen met de RvB, RvC, AHC en de wederzijdse adviseurs is er regulier contact met elkaar over het proces en de voortgang daarin.

Kamerbrief

Naar aanleiding van deze gesprekken, hebben de minister voor Klimaat en Energie en de minister van Financiën vandaag de bijgevoegde brief naar de Tweede Kamer gestuurd. In deze brief gaan beide ministers in op de kapitaalbehoefte van de drie grote regionale netwerkbedrijven, de rol van de bestaande en eventueel nieuwe aandeelhouders en mogelijke oplossingsrichtingen waarmee de Staat een bijdrage zou kunnen leveren aan versterking van

de eigen vermogenspositie van de netwerkbedrijven. De ministers spreken in de brief de strategische intentie uit dat zij een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat, als een belangrijk verder uit te werken onderdeel van een structurele oplossing zien. Dit in aanvulling op eventuele toekomstige bijdragen van bestaande en/of nieuwe provinciale en gemeentelijke aandeelhouders, op wie zij ook een beroep doen. Vervolgens wordt in de brief op hoofdlijnen een aantal voorwaarden geschetst waaraan het Rijk denkt, indien daadwerkelijk overgegaan wordt tot een Rijksparticipatie. Deze voorwaarden zullen verder worden uitgewerkt en zijn nog niet besproken tussen de betrokken partijen. Tot slot gaat de brief in op het beoogde vervolgproces. Hierbij wordt kenbaar gemaakt dat het streven is om eind 2022 tot een voldoende robuust beeld te komen van de vormgeving van een eventuele Rijksparticipatie, om vervolgens in de voorjaarsbesluitvorming van 2023 tot integrale besluitvorming te komen, inclusief de daarbij horende dekking. Gegeven deze doorlooptijden, geeft het Rijk in de brief aan nadrukkelijk oog te houden voor de mate van urgentie die momenteel bij Stedin speelt.

De Kamerbrief geeft een goed beeld van de huidige stand van zaken van de gesprekken en met name van de positie van het Rijk. De netwerkbedrijven verwelkomen het feit dat het Rijk een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat als een verder uit te werken onderdeel van een structurele oplossing voor de kapitaalbehoefte ziet. Dit is een duidelijk en strategisch signaal vanuit het Rijk. Het betekent echter geenszins dat er overeenstemming bestaat over de ideeën van het Rijk omtrent mogelijke voorwaarden voor een Rijksparticipatie. Ook maakt de Kamerbrief duidelijk dat er momenteel nog geen budgettair mandaat is voor een eventuele Rijksparticipatie en dat integrale besluitvorming hierover in het voorjaar van 2023, of zo mogelijk eerder, zal plaatsvinden.

In de komende periode dient er dus onder meer duidelijkheid te komen over de financiële dekking van een eventuele Rijksparticipatie en de exacte voorwaarden die het Rijk wenst te verbinden aan een dergelijke participatie. Zodra hier meer zicht op is en een eerste voorstel voor eventuele voorwaarden door het Rijk is uitgewerkt, zal hier door het Rijk nader over worden gesproken met de andere betrokken partijen. Voor de netwerkbedrijven zijn belangrijke uitgangspunten daarbij onder meer dat de wensen van het Rijk moeten passen bij de gangbare uitgangspunten en gedragsregels van goed bestuurd vennootschappen, zoals de Corporate Governance code, en een dergelijke participatie daadwerkelijk bijdraagt aan realisatie van de maatschappelijk opdracht van de netwerkbedrijven. Daarbij zijn Stedin en haar aandeelhouders in 2021 al een voor beide partijen naar tevredenheid stemmende statutenwijziging overeengekomen. Wat ons betreft functioneert de huidige governance daarmee goed en kan die als uitgangspunt voor gesprekken met het Rijk dienen. Een eventuele Rijksparticipatie kan te zijner tijd impact op uw huidige aandeelhouderschap hebben en bij de verdere uitwerking van de voorstellen worden de belangen van de aandeelhouders vanzelfsprekend expliciet meegenomen, zowel via uw directe vertegenwoordigers in de gesprekken als door de vennootschap.

Andere onderwerpen die de komende maanden de revue zullen passeren zijn onder meer: (i) het vaststellen van een methodiek om de individuele ondernemingen te waarderen, zodat hierover duidelijkheid bestaat op het moment dat de eigen vermogenspositie van één of

meerdere ondernemingen te zijner tijd versterkt moet worden en (ii) verdere samenwerking tussen de netwerkbedrijven. Hiermee wordt bedoeld op het verder versterken van de samenwerking tussen de bedrijven op specifieke terreinen waarop al in meer of mindere mate wordt samengewerkt en het identificeren van nieuwe terreinen waarop samenwerking, binnen de wettelijke kaders, eventueel ook mogelijk is en tot maatschappelijke winst(en) leidt.

Verdere proces en impact op Stedin

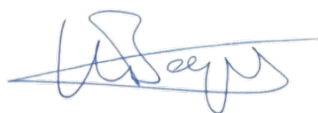
Met het uitspreken van de strategische intentie van de Staat om een deelneming verder te onderzoeken, zullen de lopende gesprekken met het Rijk de komende maanden worden gecontinueerd, met als doel om eind 2022 tot het gevraagde robuuste beeld te komen ten aanzien van een eventuele Rijksparticipatie.

De behoefte aan extra eigen vermogen is bij Stedin het meest urgent, omdat Stedin dit jaar al zekerheid nodig heeft voor het direct versterken van het eigen vermogen per 2023. Wij blijven daarom in nauw contact met het ministerie, naast de gezamenlijke gesprekken met de andere netbeheerders over de Rijksparticipatie, om te spreken over de kapitaalbehoefte op zeer korte termijn. Daarbij is de inzet om voor het einde van het jaar commitment op een vorm van vermogensbijdrage van het Rijk te hebben, zodat het financieel beleid gehandhaafd kan blijven en Stedin zonder uitstel kan blijven bijdragen aan de realisatie van haar maatschappelijke opgave rond energietransitie, woningbouw en leveringszekerheid.

Zodra er sprake is van een voldoende robuust beeld omtrent een voorstel voor een eventuele Rijksparticipatie, zowel voor de integrale besluitvorming of voor tussentijdse kapitaalversterking van Stedin, zullen we u wederom informeren, zowel over de inhoudelijke aspecten als over het verdere proces, inclusief eventueel benodigde besluitvormingsprocessen aan de zijde van het Rijk, de vennootschappen en de aandeelhouders.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u desondanks nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u via e-mail (e-mailadres) contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

Koen Bogers,

Voorzitter Raad van Bestuur/CEO